

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง เพลงกล่อมเด็ก

ครูผู้สอน ครูวาสนา โพธิวงศ์

ครูชลภักดี คงกำเนิด

เรื่อง เพลงกล่อมเด็ก

คำถามชวนคิด

นักเรียนเคยได้ยินเพลงนี้หรือไม่

ฟังเพลงนี้แล้วรู้สึกอย่างไร

คำถามชวนคิด

เพลงนี้เป็นเพลงประเภทใด

เพลงนี้ใช้ร้องให้ใครฟัง ร้องเพื่ออะไร

เพลงกล่อมเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของเพลงกล่อมเด็กได้
๒. เขียนสรุปความรู้ ข้อคิด และคุณค่าของเพลงกล่อมเด็กได้
๓. เห็นคุณค่าของเพลงกล่อมเด็ก

อภิปรายเพิ่มเติมเสริมความรู้

๑. นักเรียนเคยได้ยินเพลงกล่อมเด็กหรือไม่
๒. นักเรียนรู้จักเพลงกล่อมเด็ก เพลงอะไรบ้าง

เพลงกล่อมเด็ก

เพลงกล่อมเด็ก

เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สะท้อนให้เห็นถึง
ความเชื่อและค่านิยมของคนในท้องถิ่นต่าง ๆ
ที่มีคุณค่า แฝงข้อคิด คติสอนใจ สะท้อนภาพ
สังคม วัฒนธรรม แต่ละยุคสมัย

เพลงกล่อมเด็ก

ใช้เล่นหรือร้องให้เด็ก ๆ ฟัง เพลงกล่อมเด็ก
ยังใช้พัฒนาทักษะการสื่อสาร และช่วยให้เด็ก
นอนหลับ

ลักษณะ

เพลงกล่อมเด็ก

ลักษณะเพลงกล่อมเด็ก

๑. เป็นเพลงที่รับช่วงต่อ ๆ กันมา อาศัย
การบอกกล่าว ไม่มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์
อักษร ถ่ายทอดด้วยปาก

ลักษณะเพลงกล่อมเด็ก

๒. ใช้ภาษาง่าย ๆ มีคำสัมผัสคล้องจองกัน
ตลอด ทำให้ง่ายต่อการจดจำและขับร้อง

๓. เพลงเดียวกันอาจผิดเพี้ยนกันไปบ้าง จาก
สำนวนภาษาของแต่ละถิ่น

ความสำคัญ เพลงกล่อมเด็ก

ความสำคัญเพลงกล่อมเด็ก

๑. เป็นเพลงที่ทำให้พ่อแม่มีความใกล้ชิดกับลูก
โดยใช้เสียงในการสะท้อนสอนให้ติดหูก่อนนอนให้
เด็กนอนหลับง่าย

ความสำคัญเพลงกล่อมเด็ก

๒. ใช้พัฒนาทักษะการสื่อสาร การชี้้นำอารมณ์
การควบคุมดูแลความสนใจของทารก

คุณค่า เพลงกล่อมเด็ก

สืบทอดวัฒนธรรม
ทางภาษา

เด็กได้รับ
ความอบอุ่นจากพ่อแม่

ให้แง่คิด

คุณค่า
เพลงกล่อมเด็ก

เกิดความ
เพลิดเพลิน

เนื้อร้องไพเราะ
ฟังแล้วสบายใจ

เนื้อเพลงสะท้อน
สภาพชีวิต

ตัวอย่าง

เพลงกล่อมเด็ก

เพลงโยกเยก

โยกเยกเอ๋ย น้ำท่วมเมฆ กระต่ายลอยคอ
หมาหางอ กอดคอโยกเยก

เพลงจันทร์เจ้า

จันทร์เอ๋ยจันทร์เจ้า ขอข้าวขอแกง

ขอแหวนทองแดง

ผูกมือน้องข้า

ขอช้างขอม้า

ให้น้องข้าขี่

ขอเก้าอี้

ให้น้องข้านั่ง

เพลงจันทร์เจ้า

ขอเตียงตั้ง

ขอละคร

ขอยายชู

ขอยายเกิด

ให้น้องช้านอน

ให้น้องข้าดู

เลี้ยงน้องข้าเถิด

เลี้ยงตัวข้าเอง

เพลงนกขมิ้น

เจ้านกขมิ้นเหลืองอ่อนเอ๋ย

คำแล้วจะนอนที่ตรงไหน

จะนอนไหนก็นอนได้

สุมทุมพุ่มไม้ก็เคยนอน

ลมพระพายชายพัดมาอ่อนอ่อน

เจ้าเคยจรมานอนรังเอ๋ย

เพลงคางคาว

คางคาวเอ๋ย
คำคำมีดมีด
จะไปสวนนอก

บินมายืดยืด
จะไปสวนไหน
เก็บมะกอกมาฝากบ้างน้อ

เพลงกล่อมเด็ก

ภาคต่าง ๆ

เพลงกล่อมเด็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อ้อ...อ้อ...อ้อ...นอนสาต้อหล่า หลับตาแม่สิกล่อม
นอนแต่เช้าเจ้าอย่าตึงคิง นอนจริงจริงหลับตาจ้อยจ้อย
ลูกอ่อนนอนหลับแล้วแม่สิกวย เขาขายกล้วยแม่สิซื้อให้กิน
อย่าสุตึงนอนสาลูกแก้ว นอนอู่แก้วในอู่สายไหม
แม่สิไกวไปมาไวไว นอนอู่ไทยกวยไปโตนเต้น
กวยโอนเอนหลับแล้วอย่าตึง อ้อ...อ้อ...อ้อ...

เพลงกล่อมเด็ก ภาคเหนือ

อ้อ ซา ซา หลับสองตาอย่าให้ แก้วแก่นไ้ แม่จ้ก้อซาซา
นายให้อยากกินชิ้น บ่มีไผ่ไพหา นายให้อยากกินปลา
บ่มีไผ่ไพล่อน มีเข้าเย็นสองสามก่อน ป้อนแล้วลวดหลับไฟ

เพลงกล่อมเด็ก ภาคกลาง

วัดเอ๋ยวัดโบสถ์

ปลูกต้นเข้าโพดสาหลี่

ลูกเขยตกยาก

แม่ยายก็พรากรูกสาวหนี

ต้นเข้าโพดสาหลี่

ปานฉะนี้จะโรยรา

เพลงกล่อมเด็ก ภาคใต้

ไก่เถื่อน เเหอ ชันเเทือนทั้งบ้าน
ลูกสาวขี้คร้าน นอนให้แม่ปลุก
ฉวยได้ด้ามขวาน แยกวานดังพลุก
นอนให้แม่ปลุก ลูกสาวขี้คร้าน

กิจกรรมพัฒนาทักษะ

นักเรียนทำใบงานที่ ๕

เรื่อง การระบุความรู้ ความคิด และคุณค่าเพลงกล่อมเด็ก

โดยใช้ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง เพลงกล่อมเด็ก

กิจกรรมครู

๑. แจกใบงานที่ ๕
๒. - สังเกตการทำงานของนักเรียน
- ให้คำแนะนำแก่นักเรียน
๓. ตรวจและประเมินใบงานที่ ๕

กิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๕
เรื่อง การระบุความรู้ ความคิด
และคุณค่าเพลงกล่อมเด็ก
๒. เมื่อทำเสร็จให้ส่งที่ครูประจำวิชา

ใบงานที่ ๕

เรื่อง การระบุความรู้ ความคิด และคุณค่าเพลงกล่อมเด็ก

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การระบุความรู้ ความคิด และคุณค่าของเพลงกล่อมเด็ก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภาษาพัฒนาชีวิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เพลงกล่อมเด็ก

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความหมาย ความรู้ ความคิด และคุณค่าของเพลงกล่อมเด็ก

ความหมาย.....

.....
.....
.....
.....
.....

ความรู้.....

.....
.....
.....
.....
.....

สรุปความรู้
เรื่อง เพลงกล่อมเด็ก

ความคิด.....

.....
.....
.....
.....
.....

คุณค่า.....

.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๕

เรื่อง การระบุนิยาม ความคิด
และคุณค่าเพลงกล่อมเด็ก

ความหมาย..... 	ความรู้.....
สรุปความรู้ เรื่อง เพลงกล่อมเด็ก	
ความคิด..... 	คุณค่า.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง เพลงกล่อมเด็ก

เพลงกล่อมเด็ก

เพลงกล่อมเด็กหรือเพลงกล่อมลูก เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อและค่านิยมของคนในท้องถิ่นต่างๆ ที่มีคุณค่า แฝงข้อคิด คติสอนใจ สะท้อนภาพสังคม วัฒนธรรม ค่านิยม ความคิด ความเชื่อของคนในแต่ละท้องถิ่น แต่ละยุคสมัย

ทุกชาติทุกภาษาในโลกก็จะมีบทเพลงกล่อมเด็ก สันนิษฐานว่าเพลงกล่อมลูกหรือเพลงกล่อมเด็กมีวิวัฒนาการมาจากการเล่านิทานให้เด็กฟังก่อนนอน ในลักษณะคำกลอนหรือเป็นเพลงกล่อมซึ่งจะเป็นกลอนชาวบ้านไม่มีแบบแผน จะมีเพียงแต่สัมผัสคล้องจอง เนื้อเรื่องจะเกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม หรือเรื่องราวต่างๆที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ซึ่งสะท้อนให้เห็นความรัก ความห่วงใย

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง เพลงกล่อมเด็ก

ลักษณะของเพลงกล่อมเด็ก

เพลงกล่อมลูกถือเป็นคติชาวบ้านที่ใช้ภาษาเป็นสื่อ เป็นวรรณกรรมที่มีการท่องจำและบอกเล่าตกทอดจากรุ่นปู่ย่าสู่รุ่นพ่อรุ่นแม่ สืบทอดไปถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน

ความสำคัญของเพลงกล่อมเด็ก เป็นเพลงที่ทำให้พ่อแม่มีความใกล้ชิดกับลูก โดยใช้เสียงในการสะท้อนสอนให้ติดหูก่อนนอนทำให้หลับง่าย ก่อนนอนของเด็กเป็นช่วงสำคัญและการให้เด็กหลับอย่างมีความสุขหลับสนิทเด็กก็จะมีช่วงของการตื่นที่สดชื่น ไม่ร้องโยเย การที่แม่จะเล่าอะไรให้ลูกฟังหรือเอื้อนเอ่ยจะเป็นสำเนียงหรือการเล่าเรื่องราวทำให้เกิดความอบอุ่นและความสุขแก่ลูกขณะกำลังหลับและหลับสนิทอย่างมีความสุข

เพลงกล่อมเด็กยังใช้พัฒนาทักษะการสื่อสาร การชื่นชมอารมณ์ การควบคุมดูแลความสนใจของทารกที่ยังแยกแยะเองไม่ได้ การปรับสภาพความตื่นตัวของทารก และการปรับพฤติกรรม

สิ่งที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของเพลงกล่อมเด็กคือช่วยให้เด็กนอนหลับ ด้วยเหตุนี้ เพลงกล่อมเด็กจะเป็นเพลงเรียบง่ายและร้องซ้ำไปซ้ำมา

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง เพลงกล่อมเด็ก

คุณค่าของเพลงกล่อมเด็ก

๑. ทำให้เด็กได้รับความอบอุ่นจากพ่อแม่ ในขณะที่กำลังกล่อมให้เด็กนอน
๒. เนื้อเพลงกล่อมเด็กให้ความรู้และสะท้อนให้เห็นสภาพชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยมต่าง ๆ ของสังคมไทย
๓. เนื้อร้องและทำนองเพลงกล่อมเด็ก มีความไพเราะ ฟังแล้วสบายใจ อบอุ่นใจ
๔. ให้ความเพลิดเพลินใจ ยิ่งถ้ามีเสียงไพเราะ ยิ่งทำให้เกิดความเพลิดเพลินใจยิ่งขึ้น
๕. ให้แง่คิด สอนคุณธรรมจริยธรรม การประพฤติตน เช่น สอนเรื่องความขยัน การบ้าน การเรียน
๖. เป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์ และสืบทอดวัฒนธรรมทางภาษา

ตรวจสอบคำตอบ ใบงานที่ ๕ **เรื่อง การระบุความรู้ ความคิด** **และคุณค่าเพลงกล่อมเด็ก**

ความหมายเพลงกล่อมเด็ก

เป็นภูมิปัญญาความสามารถในการใช้ภาษาของ
 ชาวบ้านที่มีคุณค่า แฝงข้อคิด คติสอนใจ สะท้อน
 ภาพสังคม วัฒนธรรม ค่านิยม ความคิด
 ความเชื่อของคนในแต่ละท้องถิ่น แต่ละยุคสมัย

ความรู้

ใช้เล่นหรือร้องให้เด็ก ๆ ฟัง เพลงกล่อมเด็ก
 ยังใช้พัฒนาทักษะการสื่อสาร และช่วยให้เด็ก
 นอนหลับ

สรุปความรู้ **เรื่อง เพลงกล่อมเด็ก**

ความคิดที่ได้รับ

เป็นเพลงที่ทำให้พ่อแม่มีความใกล้ชิดกับลูก
 โดยใช้เสียงในการสะท้อนสอนให้ติดหูก่อนนอน
 ทำให้หลับง่าย

คุณค่า

พัฒนาทักษะการสื่อสาร การชี้นำอารมณ์
 การควบคุมดูแลความสนใจของทารกที่ยัง
 แยกแยะเองไม่ได้ การปรับสภาพความตื่นตัวของ
 ทารก และการปรับพฤติกรรม

คำถามชวนคิดพินิจความรู้

เพลงกล่อมเด็ก มีคุณค่าอะไรบ้าง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง เพลงร้องเล่นของเด็กไทย

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๖

เรื่อง เพลงร้องเล่นของเด็กไทย

๒. ใบงานที่ ๖

เรื่อง สรุปเรื่องเพลงร้องเล่นของเด็กไทย

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th

